БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 106 (6035)
МАЙН
27
СУББОТО
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Малаа hайнаар бэлшээжэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлээбди

Колхозно нииитын адуу малые убэлэйн байрануудhаа гаргажа, зунай бэлшээридэ оруулаад, тэдэнэй хүнэ hайнаар адуулхэ гэшэ малжалдахи харюусалгатай хүдэлмэринүүдэй нэгэн мүн. Юуб гэхэдэ, зунай уедэ малые имагтал зүбөөр адуулжа, тэдэнние таргалуулhан колхозууд ашаг шэмэ ехээр абадаг, мүн малаа убэлэйн байрануудта шадал hайнтайгаар оруулдаг байха. Урда жэлнүүдэй дүршэл дээрэhээ харахада, зунай бэлшээрине зүбөөр хэрэглэжэ, малаа hайнаар адуулhан колхозууд болон фермэнүүд түрэнэй түсэбые хэсээдэшье амжалтатайгаар дүүргэдэг, hү, тоhо, hооhо ехээр абадаг байха юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ талаар Кяхтын аймагай малшад илангаяа hайн жэшээ харуулаа. Тэндэхи колхозууд мал hаранhаа эхилээд, июнь хүрэтэр бухы малаа бэлшээридэ гаргаад, адуулые зүбөөр эмхидхэhэн, зунай сагта зоотехническэ заабаринуудые наринаар бэелүүлhэн байгаа. Тэрэнэй ашаар Кяхтын колхозуудай мал зун-намарай зууртагтоондо бэлшээжэ, нилээд таргалаа hэн. Эндэхи колхозууд 1949—50 онуудай убэлжэлые амжалтатайгаар үнгэргөө. Энэ аймагта зунай бэлшээрине зүбөөр хэрэглэhэн ябадал хадаа түрүү малшадай халуун оролдолгын аша үрэ мүн. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой пастух нүхэр Манидаров тушааhан абаhан 67 толгой хашарагуудаа 90 хоногто адуулhанай hүүлдэ тэдэнэй амидын шэгнүүрые хоёр дахин ехэ болгоhон гэхэ гү, али хашараг бүхэнөө сүүдэ соо 1235 граммаар нэмээhэн байгаа. Мүн тэрэнэй нүхэр пастух Цыдыпов тушаажа абаhан ухэр бүхэниие амидын шэгнүүрые сүүдхэ бүридэ 1008 грамм нэмээдэг байба.

Дээрэ дурсагдагша жэшээнүүд дээрэhээ хаража үзэхэдэ, малые зүбөөр адуулаад байбал, хэды ехэ аша үрын гараха байhаниинь элирнэб! Гэбэшье, зарим колхозууд зунай уедэ мал адуулха шухала хэрэгтэ ёhо тэдыгээр хандана. Тэдэнэй асээтэ бэлшээри бүрүүгаар хэрэглэгдэдэг, мал муугаар адуулагдадаг, тиихэлээр малжалhаа ашаг шэмэ багаар абтадаг байна. Урда жэлэй иимэ ябадалые дабтахые оторхо болохогүй.

Колхозно ба совхозно нииитын малай ашаг шэмэтэ малжалые хүгжөөхэ түсэб тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоол соо бэлшээрине зүбөөр hэлгүүлэн хэрэглэхэ, малые нүүлгэжэ адуулха ябадалда ехэ анхарал табигдахай. Энэ тогтоолой эрилтын ёhoop, малаа hайнаар адуулжа, тэдэнэй тоо толгойе улам олошоруулан, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, XVI областной партийна конференциин шиидхэбэрине бэелүүлхэ ябадал шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

1950 оной зун малай адуулые хаа-хаанагүй онсо hайнаар эмхидхэхын тулада түбхын түрүүн малые зунай бэлшээридэ эмхитэйгээр гаргаха хэрэгтэй. Мүнөө жэлдэ энэ тухай хабар болоhон хадань, республикын олонхи колхозууд бухы малаа зунай бэлшээридэ болзор соонь гаргажа үрдэгүй. Гэхэтэй хамта, бэлшээрине хубааха, тэрэнэй дээрэ зунай байрануудые болон hарабшанууды, малые мүн малшадай hууха гарнүүдые бариха, уhалуури бэлэдхэхэ мэтын хүдэлмэринүүд хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Курумканай, Баргажанай, Түнхэнэй аймагуудай колхозууд убэлжэлые муугаар үнгэргэжэ, малаа олоор туурааhаншье hаа, тэдэнние зундаа hайнаар адуулжа, таргалуулха бэлэдхэлэ хэрэгтэй байба.

Аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудай, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зорилго хадаа үхэр малаа ойрын үдэрнүүдтэ зунай бэлшээридэ гаргажа, түрүүшын үдэрhөө эхилээд адуулые зүбөөр эмхидхэхэ ябадал болоно. Тиихэдээ малда, илангаяа муу шадалтай, мүн залуу малнуудта, hаамхай үнеэдтэ нэмэлтэ тэжээл заатагүй үгэлсэхэ шухала. Тэрэ зорилгоор, зунай байрануудай дэргэдэ тэжээл хадагалха хорой бариха, мүн хобто кормушкануудые бэлдэхэ хэрэгтэй. Малые бэлшээридэ ябуулхадаа тэдэнние зүбөөр бүлэглэжэ илгаха ябадал шухала хэрэгтэй болоно. Энэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэтээ нэгэн доро, мүн түрэндэ тушаагдаха малые шахажа таргалуулха түүртэнүүдые хаана хаагүй эмхидхэхэ хэрэгтэй. Бэлшээрине зүбөөр хэрэглэхэ, адуулые hайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэ зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй үүргэ тон ехэ. Тэдэнэр колхоз, фермэ, түүртэ бүридэ малай зүбөөр бүлэглэлгэдэхэ ябадал хангаха, пастухуудые зоотехническэ заабаринуудтай танилсуулха, тэдэнэртэ туhалха, мал адуулгын ямараар эмхидхэгдэжэ байhые шалгаха уялгатай.

Зунай уедэ мал адуулжа, харуулhажа байhан колхозникуудые хэрэгтэй бүхы юумэнүүдээрынь хүсэд хангаха, тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөөн улам эршэдхэхэ, политическэ нииитын хүдэлмэрие шангадхаха гэшэ колхозуудай правленинүүд, партийна организацинуудай арюун уялга мүн.

Сталинградска областной библиотекэ Ново-Анненскэ райондо нүүдэл библиотека-автомобиль эльгээбэ. Тэрэнь колхозуудай ба МТС-үүдэй тракторна бригаданууда полевой станууд хангана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой полевой стан дээрэ библиотекэ-автомобиль ерээд байна.

ТАСС-эй фотохроника.

СССР-эй Верховно Соведэй сессиин хүндэлэлдэ

★ ★ ★

Түсэбөө уридшалан дүүргэбэ

Мяха-консервын комбинадта СССР-эй Верховно Соведэй сессиин хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөн улам үргэлжэ байна.

Цехүүдэй хүдэлмэришэд үйлэдбэринээ бүтээсые үдэр ерхэ түдам дээшэлүүлнэ. Мал үсэлдэг цехынхид үсэлэлгын темпые түргэдхэхэ зорилгоор түхеэрэлгэнүүдэ заhабарилжа дүүргэбэ. Хони ба ямаадые үсэлдэг конвейерэй конструкци шэнэдхэгдэв.

Цех бүхэнэй бригаданууд абаhан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ хүсэн хүдэлмэрилнэ. Колбасна цехын ба консервнэ заводой коллективүүдэй хоорондо мүрысөөнэй түрүү hуурини түлөө шанга тэмсэл ябажа байна.

Оролдостойгоор хүдэлмэрилhэнэй ашаар комбинадай хүдэлмэришэд продукци үйлэдбэрилхэ майн hарынгаа даалгабарие уржадар дүүргэбэ. Тиин, hарынгаа түсэбhөө гадуур 2 миллион 150 мянган түхэригэй продукци—700 центнер колбаса, 600.000 банка консервэ үйлэдбэрилэн гаргаа.

А. Шестаков.

Түрүү бригада

Республикымнай модо урадхуулагшадай дунда мүрысөөн шангадажа эхилбэ.

Оронойгоо шэнэ шэнэ барилганууд бэлэдхэгдэhэн модонуудые түргэнөөр хүргэхэ зорилготойгоор бригада бүхэн хүдэлмэрилнэ. Модо урадхуулгын Үдын контороын нүхэр Комогоровой хүтэлбэрилдэг бригада hайн жэшээ харуулжа ябана.

Нүхэр Комогоров модо урадхуулгын баян дүй дүршэлтэй болонхой. Үдэ голой мүльhэнэй хайлаагүй байхадаа эхилжэ, тэрэнэй бригада даалгабарита участоктаа урадхуулгада бэлэдхэлые ябуулжа захалhан юм. Мүнөө уhан дээгүүр хэдэн зуун метр утатай залан урадхуулгын хангалтатайгаар барижа дүүргэбэ.

Майн 11-hээ тус бригада модо урадхуулжа эхилhэнхэй. СССР-эй Верховно Соведэй сессиин хүндэлэлдэ стахановска hара соносхоод, аршамтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Һүүлшын хэдэн үдэртэ хүдэлмэриингөө бүтээсые 200—300 процент хүрэтэр дээшэлүүлбэ.

А. Афанасьев.

Министрын амаршалга

СССР-эй зам харилсаанай Министр нүхэр Бещев Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хүтэлбэрилэгшэдэй нэрэ дээрэ амаршалгын телеграмма эльгээбэ. Тэрэнэ соонь: «1950 оной апрель hарын хүдэлмэриин дүнгөөр танай заводой коллектив түмэр замай предприятинуудай түрүүшүүлэй тоодо оробо. Зам харилсаанай Министерство болбол танай коллективые амжалта туйлаhанайнь түлөө амаршална. Тиин, түмэрзамайхидай Бүхэсоюзна сталинска hайндэрэй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн шэнэ хүсөөр дэлгэрүүлхэтэнай уряална» гэжэ бэшээтэй.

Заводой хүдэлмэришэд СССР-эй зам харилсаанай Министерствоhоо амаршалгын телеграмма абаад байхадаа, туйлаhан амжалтануудаа улам саашань арбидхаха гэhэн нэгэн хүсэлэнтэйгөөр хүдэлмэрилжэ оробо.

СССР-эй Верховно Соведэй сессиин хүндэлэлдэ дэлгэрhэн мүрысөөн цех бүхэндэ улам эршэдхэжэ байна.

60 пар сабхиин материал

Манай республикын нютагай промышленностиин Министерствын предприятинуудаар материал арбилха талаар Лидия Корабельниковагай үнэтэ үүсхэл халуунаар дэмжэгдэжэ байна.

Улан-Удын горпромкомбинадта энэ талаар hайн үрэ туйлагдажа байна. Тус промкомбинадай сабхи оёдог цехын коллектив үшөө апрель hарын эхээр үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ сабхиин материалнуудые арбилха талаар уялгануудые абаhан байгаа. Цехые даагша нүхэр Мантушкин сабхи эсхэлгын технологие наринаар сахижа, горьтой арбилалтануудые хэжэ эхилээ.

Һарабhаа дээшэ саг соо энэ комбинадай сабхишад 60 гаран пар сабхиин материал арбилба. Энэгээрээ 3700 түхэригэй олзо доходо комбинадтаа оруулаа.

Мүнөө горпромкомбинадай хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэри дээрэ арбилалта хэхын түлөө шанга тэмсэл ябуулжа байна.

А. Беляев.

Зунай графигые хангахын түлөө

Дулаан боложо, Эхэ оронойнай түмэр замай транспорт зунай графигта оробо. Хэдэн зуу мянган түмэрзамайхид поезднүүдые түргөөр ба аюулгүйгөөр ябуулха гэжэ оролдоно.

Зүүн-Сибириин түмэр замай Улан-Удын отделениин зам харууhалагшадай дунда линиинүүдые заhабарилгаар, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн шэнэ хүсөөр дэлгэрбэ. Селенгинскэ дистанциин хүүргэ харуулhалагша С. Жаровцов Улан-Удын дистанциин зам харуулhалагша В. Морозов гэгшэд тус мүрысөөнэй үүсхэлшэд болоо. Эдэнэр үдэр соо нэгэ-нэгэ километр линии заhабарилна.

Горхоной дистанциин зам харууhалагшад нүхэд Харченко, Заиграев, Бороздин ба Пержаков гэгшэд зунай графигай эрилтын ёhoop даалгабарита линиинүүдээ заhабарилаад, майн 23-да тушааhан.

Наушка станциин замай мастер нүхэр Бычков унэтэ үүсхэл гаргаба. Тэрэ болбол түмэрзамайхидай гэрэй эзэн эхэнэрнүүдhээ бэ бүлэнэрhөө тусхай бригада эмхидхэбэ. Энэ бригада СССР-эй Верховно Соведэй сессиэдэ зорюулан 300 метр лини, хоёр стрелкэ капитальнаар заhабарилжа дүүргэбэ.

—Гүрэн түрынгөө дэдэ органой сессиие өөhэдынгөө бригадын үндэр бүтээсэтэ ажалаар угтахаби, — гэжэ гэрэй эзэн эхэнэрнүүд мэдүүлнэ.

М. Толкач.

Хахад жэлэйнгээ даалгабари дүүргэбэ

Кабанскын аймагай кинофикациин таhагай хүдэлмэришэд ажалшадые кино харуулгаар эрхимээр хангана. Эндэ киноустановко, кинопередвижкэ бүхэн hарынгаа программые үлүүлэн дүүргэдэг байна.

Майн 15-най мэдээгээр тус таhаг мүнгэ элсүүлгын талаар хахад жэлэйнгээ даалгабари дүүргэбэ. Түрүү киномеханигууд М. Пожарский, П. Галиков, М. Цыбиков гэгшэд энэ талаар жэлэйнгээ даалгабари дүүргүүтэй байна.

А. Рыжков.

Стахановска бригадада

Сат—25 минутагүй 8 час. Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой паровоз хабсаралгын цехтэ түрүүшын халаанай хүдэлмэри эхилхэ дүтэлөөд байба...

Зэргэлээд байhан станогуудай дундуур гурбан хүнүүд шамдуу түргэнөөр гэшхэлдэн, рельс дээрэ холбогдожо байhан паровозо рамын хажууда хүрэжэ ерэнэд.

—СССР-эй Верховно Соведэй сессиин хүндэлэлдэ дэлгэрээд байгаа мүрысөөндэ цех доторо түрүү hуури эзэлхые шиидэжэ хадаа, тэрэ зорилгоо заатагүй бэелүүлхэ ёhотойбди,—гэжэ тэдэнэй нэгэн хөөрэнэ. Уданшьегүй үшөө гурбан хүнүүд ерэжэ, гар гараа барисалдан мэндэшэнэ.

Бригадир Владимир Николаевич Новиков бригадынгаа гэшүүдтэ хандажа—стахановска вахтада жагсаhаар бүхы хүсэ шадалаа гарган хүдэлмэрилхые, показательна багашаг лэ байна. Мүнөөдэрhөө хойшо хүдэлмэриингөө эхилхэhээ 20 минута урид ерэдэг болобобди. Тиин бүхы зэр зэмсэгүүдээ бэлэндэнь оруулаад хүдэлмэрилхэдөө нэгэ ондоо хубилалта хэхэ бэшэ гүбди?—гэнэ. Эдэнэр иигэжэ хөөрэлдэхэ зуураа, холбохо детальнуудаа дүтэлүүлнэ, электрогагнуурнуудаа шалгана. Тиин, хүдэлмэриин уедэ хэрэглэгдэхэ бүхы юумэнүүдээ эмхитэй гуримтай болгоно.

Ажалай үдэр эхилhэнэй дохёогой — заводой гудогой хаханихатай сасуу цех соо станогуудай, крануудай хүгэхэ абяан дуулдажа, олон тоото хүдэлмэришэдэй эршэтэ ажал эхилнэ.

10, 25, 125 тонно үргэдэг мостовой кранууд иишэ тиишэ hолхооон, паровозуудай томо томо частинуудые ба рамануудые тэрэ зангаарнь үргэжэ, хэрэгтэй газарта абаашан табина. Электрогагналгын нюдэ hаргаама хурса туяа цехын дээдэ оройн сонхонуудые нэбтэ сорьёно.

Эндэ бригада, хүдэлмэришэн бүхэн стахановска вахтада жагсанхай. Тиин тэдэнэр ажалайнгаа наашые минутые миин үнгэрөөхэгүйн түлөө шангаар тэмсэнэ. Нүхэр Новиковой хүтэлбэрилдэг слесарьнүүдэй бригада паровозо рамануудта цилиндрнүүдые hуулгана. 6 хүнүүдhээ бүридэhэн энэ бригада рамын участогай гол түлэб хүдэлмэринүүдэй нэтые дүүргэдэг байна.

Владимир Николаевич олон жэл удаагаар цилиндр холбохо дээрэ хүдэлмэрилжэ зуураа, баян дүй дүршэлтэй болоhон байха юм. Бригадынгаа гэшүүдэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ гэжэ тэрэ саг үргэлжэ оролдоног.

Тэдэнэрэй хүдэлмэрилжэ байхые харахада, тус тустаа хэжэ байhан юумэндээ тон ехэ оролдосотойгоор, эдэбхитэйгээр хандана.

Слесарь М. Кузнецов рамын холбоонуудые гагнана. Нюурайнгаа хүлhые аршаха hамбаандаа:—Хүдэлмэриие бэлэдхэлтэйгээр эхилхэ гэшэ иимэ юм байна. Үсэгэлдэр, 12 час болотор 5 гагнуури хээ hэм. Мүнөөдэр 7—8-ые хэхэмни лабтай болоод байна,—гэжэ тэрэ хажуудахи нүхэртөө омогтойгоор хэлэнэ.

Үдэрэй эдеэлгэнэй эхилхын урда тэхэнэ мастер Антон Ляцкий энэ бригадын хүдэлмэриие шалгана.—Халаанайнгаа нормые хахадхан үдэр соо 115 процент ерхим hайн шанартайгаар дүүргэhэнэйтнай түлөө баяр хүргэнэб,—гээд нүхэр Новиковой хүдэр гарые барина..:

Владимир Николаевич цех дотороо эгээл хүндэтэй бригадир юм. Тэрэнэй бригада табанжэлэйнгээ даалгабарита түсэбые нёдондо жэлдэ дүүргэбэ. Энэ жэлдэ апрель hарынгаа даалгабарине 200 гаран процент дүүргэжэ, майн үрда тээхи мүрысөөндэ түрүүлhэн байна. Мүнөө СССР-эй Верховно Соведэй сессиин хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад байхадаа, Владимир Николаевич бүгэдэндэ жэшээ харуулна. Тэрэ болбол хүдэлмэридөө шэнэ методүүдые нэбтэрүүлхын түлөө холодоо оролдодог.

Мүнөө тус бригада 1952 оной түсэбөөр хүдэлмэрилжэ байхадаа, стахановска ажалаараа туйлаhан амжалтануудаа улам арибадхахые эрмэлзэнэ.

—ССР Союзай Верховно Соведэй сессиин нээгдэхэ үдэрые жэлэйнгээ даалгабариие дүүргэн угтахамнай лабтай,—гэжэ нүхэр Новиков мэдүүлнэ.

Б. Дашиев.

В. И. ЛЕНИНЭЙ ЗОХЁОЛНУУДАЙ 13-дахи ТОМ АЗЕРБАЙДЖАН ХЭЛЭН ДЭЭРЭ ХЭБЛЭГДЭБЭ

БАКУ, майн 22. (ТАСС). Азербайджанска хэблэлэй издательство В. И. Ленинэй зохёолнуудай 13-дахи томые азербайджан хэлэн дээрэ оршуулан хэблэжэ гаргаба. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс—Энгельс—Ленинэй институдай Азербайджанска филиал энэ том оршуулаа.

Москвада эстонско советскэ литературын декада нээгдээ

Москвада майн 23-най үдэр эстонско советскэ литературын декада баярай ёһоор байдалда нээгдэв. Союзуудай байшангай колонно зал дотор столицын предприятинуудай стахановецууд, уранзохёолшо, наука ба искусствын ажал-ябуулагшад, Советскэ Армиин генералнууд ба офицернууд, московско дээдэ hургуулинуудай студентнүүд суглараба. Эдэнэр декадаа хабаалгашадые—советскэ Эстониин уранзохёолшодой ба искусствынгээ мастернүүдые халуунаар угтаба.

Тус вечерые нээхэ зууралаа, СССР-эй советскэ уранзохёолшодой Союзай Генеральна секретариин орлогшо А. Сурков ахаяу эстонско литературын түлөөлэгшэдые үнэн зүрхэнhөө амаршалаа.

Сталинска шангай лауреат уранзохёолшо Ганс Леберехт эхилэлгын үгэ хэлэбэ.

Тэрэнэй hүүлээр ехэ концерт боложо. Эстонско ССР-эй искусствын ажал-ябуулагшад өөhэдынгөө творческо туйлалтануудые харуулаа. Энэ концертдэ радиокомитедэй нэгэдхэгдэмэл хор, республикын гүрэнэй филармониин арадай танцын ансамбль, арадай инструментнүүдэй оркестр ба Эстонско ССР-эй искусствын эрхим мастернууд хабаадаhан байна.

Ажалай резервнүүдэй hургуулинуудта залуушуулые шэнээр абалга

Ремесленнэ, түмэр замай, горнопромышленнэ ба тусхай училищинуудта 1950—51 онуудай hуралсалай жэлдэ залуушуулые шэнээр абаха тухай шиидхэбэрине ажалай резервнүүдэй Министерство гаргаба. Училищинуудта орохо дуратай залуушуулhаа мэдүүлгэнүүдые хүлээн абалга июниин 15-hаа эхилхэ байна. Долоон жэлэй hургуули дүүргэгшэдтэ тус училищинуудта орохо талаар үлэмжэ эрхэнүүд үгтэхэ.

Ажалай резервнүүдэй училищинууд болбол hуралсалай шэнэ жэлдэ үйлэдбэриин мүнөө үеын техникын ба ажалай түрүү методуудай туйлалтануудые хараадаа абалгатайгаар зохёогдоhон шэнэ учебнигүүдые абаха болоно. Һурагша бүхэн хадаа тэрэндэ хэрэглэгдэхэ бүхы инструментнүүдээр хангагдаха юм.

Ойрын үдэрнүүдтэ ороной городуудай болон тосхонуудай залуушуулай ба арад зоной дунда училищинуудта hурагшадые абаха асуудалаар нииитэ-ойлгуулгамжын хүдэлмэри ябуулагдажа эхилхэнь.

СССР-эй эхэнэрнүүдэй баскетбольно команда Европын чемпион болоо

Баскетболоор Европын эхэнэрнүүдэй дунда түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүд майн 14-hөө 20 хүрэтэр Будапештдэ болоо. 12 оронуудай — СССР, Чехословаки, Польша, Венгри, Румыни, Франци, Бельги, Голланди, Австри, Итали, Израиль ба Швейциин шэлэгдэмэл командануд мүрысөөнүүдтэ хабаадаба.

Уридшалан болоhон уулзалгануудта СССР-эй команда Францини, Румыниин ба Бельгиин баскетболистнуудые илаба. Финальна уулзалгануудта СССР-эй команда Польшын командые 87:19 тоотойгоор, Чехословакиин командые 81:41 тоотойгоор, Италиин командые 66:17 тоотойгоор илаба. Мүрысөөнүүдэй hүүлшын үдэртэ советскэ команда хадаа энээнэй урда тээ диилдээгүй байhан Венгриин баскетболистнуудые наадаад, 45:32 тоотойгоор илаба.

СССР-эй команда түрүү hуурида гаража, Европын чемпионой нэрэ зэргэ абаа.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совөдтэ

Һаяхан, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет хүдөөгэй ба сомоной Совөдүүдэй республиканска социалистическэ мүрысөөнэй 1950 оной 1-дэхи кварталай дүнгүүдые гаргаба. Кабанскын аймагай Темлюйскэ ба Закаменай аймагай Мыло-Бортойн сомоной Совөдүүд республиканска социалистическэ мүрысөөнэй бүхы условинуудые дүүргэлгээр ехэ амжалта түйлаба гэжэ тэмдэглэгдээ. Эдэ сомсоведүүд 1950 оной 1-дэхи кварталайнгаа түсэбые һайнаар дүүргэе, сомонуудай бүхы колхозууд хараалагдаһан болзор соогоо эрхим бэлэдхэлтэйгээр хабарайнгаа тарилгада ороо. Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха квартальна түсэбөө нилээд үлүүлэн дүүргээ. Колхозуудтань малай үбэлжэлгэ һайнаар үнгэргэгдэнэ. Тус сомонуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайнаар табигданхай. Сомонуудтахи эмхи зургаанууд (медпункт, ветпункт, уншалгын байшан, һургуули г. м.) саг болзор соогоо финансировалагдадаг ба түлишээр хангагдадаг байна. Сомонуудай Совөдүүдэй сессинүүд ба гүйсэдкомой заседанинууд саг болзортоо дээдэ хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг юм.

Республиканска социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтоол гаргаһан байна.

1950 оной 1-дэхи квартал соо республиканска социалистическэ мүрысөөнэй бүхы условинуудые дүүргэлгэдэ эрхим показательнуудые түйлаһан хүдөөгэй ба сомоной Совөдүүдтэ шан үгэхэ гэжэ тогтоол соонь хэлэгдэнэ. Тиин, хоёрдохи шан (1500 түхэриг) Кабанскын аймагай Темлюйскэ, 3-дахи шан (1000 түхэриг) Закаменай аймагай Мыло-Бортойн сомсоведүүдтэ үгтэхэ болоо. Республикын хүдөөгэй ба сомоной Совөдүүдэй социалистическэ мүрысөөнэй бүхы условинуудые 1-дэхи квартал соо гүйсэд дүүргэжэ шадаагүй дээрэһээнь БМАССР-эй Верховно Совөдэй Президиумэй дамжуулгын Улаан туг ба 1-дэхи шан нэгэшье хүдөөгэй ба сомоной Совөдтэ үгтөөгүй.

1-дэхи квартал соо Кяхтын аймагай Усть-Киранска, Яруунын аймагай Ульдиргын, Байкало-Кударын аймагай Красноярска, Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын хүдөөгэй ба сомоной Совөдүүдэй хүдэлмэреэ һайжаруулһаниинь тогтоол соо тэмдэглэгдэбэ.

Гадна, Мухаршэбэрэй аймагай Ново-Заганска сельсоведэй 1949 оной 4-дэхи кварталда түйлаһан амжалтануудаа бэхижүүлжэ шадаагүй ба 1950 оной 1-дэхи кварталай түсэбые дүүргээгүй дээрэһээнь БМАССР-эй Верховно Совөдэй дамжуулгын Улаан тугые тэрээнһээ абаха гэжэ тогтоол соо хэлэгдэнэ. Сомоной ба хүдөөгэй Совөдүүдэй социалистическэ мүрысөөнэй хүтэлбэрилгые һайжаруулхын тула шухала хэмжээнүүдые абахаар ажалшадай депутадуудай аймагай Совөдүүдэй гүйсэдкомуудые уялгалха, мүн республиканска социалистическэ мүрысөөнэй условинуудые республикын бүхы колхозууд, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд болон ажахын организацинуудаар зүбшэн хэлсэхэ ба социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Манай комитедэй хүдэлмэри

1950 оной эхиндэ политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын Бурят-Монголой отделенийн эмхидхэлэй комитет Кабанскын аймагта байгуулагдаһан байна. Мүнөө үедэ Кабанскын аймагта обществын 20 гаран гэшүүд бии. Тэдэнэй тоодо аймагай интеллигенци, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба партийно-советскэ хүдэлмэрилэгшэд оролсоно. Обществын олонхи гэшүүд лекционно хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, идейно-теоретическэ талаараа гүнзэгы удхатай лекцинүүдые ажалшадта уншана.

Обществын гэшүүдэй бэшэһэн лекцинүүд уншагдахынгаа урда тээ обществын гэшүүдээр зүбшэн хэлсэгдэдэг.

Аймагай ажалшадай дунда, илангаяа полевой хүдэлмэридэ байһан колхозниигуудай дунда лекцинүүдые эмхидхэхэ тушаа обществын Кабанскын аймагтахи гэшүүд һүүлэй үедэ нилээд ехэ хүдэлмэри хээ.

Обществын гэшүүд нүхэд Качин, Кондратьев, Ригзино, Залуцкий, Бояркин ба бусад аймагай ажалшадай дунда тодо ойлгосотой, һонирхолтой һайн лекцинүүдые уншадаг. Тэдэнэр «Уласхоорондын байдал тухай», «Атом ба атом доторхи энерги», «Эб найрамдал ба демократиин лагерь», «Бурят-Монголой ба манай аймагай байгаалиин баялигууд», «Малажалда мичуринска методүүдые нэбтэрүүлхэ» ба бусад темэнүүдээр лекцинүүдые уншана.

«Агуухэ ород арад—гайхамшагта наци», «Советскэ патриотизм тухай», «Наука ба шажан», «Уласхоорондын байдал» гэхэ мэтэ темэнүүдээр лекцинүүд аймаг дотор һаяар уншагдаха байна.

Зүгөөр обществын манай аймагай эмхидхэлэй комитедэй хүдэлмэридэ багабэшэ дутагдалнууд бии. Теоретическэ темээр лекцинүүд бусад темээр уншагдадаг лекцинүүдтэ орходоо манайда тон үсөөн уншагдана, обществын зарим гэшүүд (Хабаева, Урнышева, Мельникова болон бусад) лекционно хүдэлмэридэ эдэбхигүйгөөр хабаадалсана.

Бүхэсоюзна обществын Бурят-Монголой отделенийн правлени хадаа теоретическэ темэнүүдээр бэшэгдэһэн бэлэн лекцинүүдые бидэндэ эльгээжэ байха, эмхидхэлэй комитедүүдтэ, обществын түлөөлэгшэдтэ илангаяа эмхидхэлэй талаар саг үргэлжэ туһалжа байха ёһотой.

Б. Сотнич.

Челябинска область. **Комсомолка Руфина** Рассомахинагай гүсхэлээр Уральска автомобильна завод дээрэ бүтээн гаргадаг детальнуудай шанарые станог дээрэ бүтээгдэхэ үедэнь шалгадаг болоо.

Социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ формо хадаа шанарай түлөө тэмсэлые улам дээшэнь үргэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Р. Рассомахинагай жэшээе дагагшад Тамара Мардасова (зүүн гарһаа) ба Зоя Епифанова гэгшэд Р. Рассомахинатай (центртэ) хөөрэлдэжэ байна.

(ТАСС-эй фотохронико).

Тарилгада ябагшадые культурнаар хангая

Хабарай тарилгын үедэ ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэринүүдые полинууд дээрэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ угаа хүндэтэй ба харюусалгатай зорилго культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай болон тэдэнэй хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигданхай.

Манай республикын культурно-гэгээрэлэй түрүү эмхи зургаанууд энэ зорилгоёо эрхимээр дүүргэжэ, партийна организацинуудай эдэбхитэй туһалагшад болонхой. Тэдэнэр полинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан колхозниигуудай, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй культурна эрилтэнүүдые һайнаар хангана. Тиигэжэ хабарай тарилгые болзор соонь, һайн шанартайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ туһална.

Олонхи клубууд ба уншалгын байшангууд бүхы хүдэлмэреэ полевой стан дээрэ, тракторна бригадануудта ябуулна. Полевой стануудай ба тракторна бригадануудай дэргэдэ 200 гаран улаан булангууд бии болгогдонхой. Мүн культурын байшангуудай, хүдөөгэй болон колхозуудай клубуудай дэргэдэ 86 агитационно-уранһайханай бригаданууд эмхидхэгдээд, эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Тус агитбригаданууд 250-һаа дээшэ колхозуудые хангана. Зүжэг наада, концерт табихаһаа гадна, агитбригадынхид полевой стануудай, тракторна бригадануудай дэргэдэхи улаан булангуудые шэмээн гоёолгодо бодото туһаламжа үзүүлнэ. Тэдэнэр хөөрэлдөөнүүдые, шанга уншалгануудые хэнэ, ханын газетэ ба «дайшалхы хуудаһа» гаргалсана. Аймагай ба хүдөөгэй библиотекэнүүдэй фонднуудһаа эмхидхэгдэһэн 256 нүүдэл библиотечкэнүүд полинууд дээгүүр ажаллаашадые уранһайханай болон политическэ номуудаар хангажа байна.

Кударын аймагай Тамирска уншалгын байшангые даагша нүхэр Бурлаков полевой станай дэргэдэхи улаан булангые культурно-ниитын хүдэлмэриин гуламта болгожо шадаа. Тэндэ шэнэ газетэнүүд, журналнууд хододоо байдаг. «Родина» гэжэ радиоприёмник тодхогдонхой. Мүн элдэб номуудаар элбэг нүүдэл библиотечкэ бии. Улаан булангдань лекцинүүд, хөөрэлдөөнүүд болон шанга уншалганууд һонирхолтойгоор үнгэргэгдэнэ. Эндэ ажалай бүтээсын дүнгүүд үдэр бури показателиин доска дээрэ, нормоёо үлүүлэн дүүргэгшэд «Хүндэлэлэй доскада» бэшэгдэдэг.

Тарбагатайн аймагай культурын байшан (директорынь нүхэр Гусляков), Кабанскын аймагай Посольск тосхоной хүдөөгэй клуб (даагшань нүхэр Воронов), Хэжэнгын аймагай Дээдэ-Хэжэнгын сомоной уншалгын байшан (даагшань нүхэр Мясников), Закаменай аймагай Михайловска тосхоной хүдөөгэй клуб (даагшань нүхэр Фролов) ба культурно-гэгээрэлэй бусад эмхи зургаанууд хабарай тарилгын үедэ культурно-ниитын хүдэлмэриие һайнаар ябуулна.

Гэбэшье, зарим культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд хабарай тарилгада ябаашадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие һулаар ябуулдаг байна. Тэдэнэй тоодо Байкало-Кударын, Зэдын аймагуудай культурын байшангууд, Хэжэнгын аймагай Дээдэ-Худанай сомоной хүдөөгэй клуб, Закаменай аймагай Енгорбойн уншалгын байшан ба бусад оролсоно.

Мүн городуудай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд колхозуудые шефтээ абадаг заншалгүй байна. Профсоюзна организацинууд тарилгын кампаниин үедэ ниитэ-политическэ хүдэлмэриие бирагүйгөөр ябуулна.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд ажалшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэриие үндэр идейнэ хэмжээндэ эршэмтэйгээр ябуулхын тулада бүхы хүсэеэ элсүүлхэ ёһотой.

П. Стужин.

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан, партийна, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай граждананууд, гүрэнэй ниитын организацинууд ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ороһон байна.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

СССР-эй прибор бүтээлгын ба машина бүтээлгын Министерствын «Счетмаш» гэжэ Курска заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшад;

Эстонско түмэр замай Таллин-Вяйе паровозно депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Благовещенскэ тоһоной заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Норвегиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитет;

Польско-советскэ хани барисаанай обществын Главна Правлени;

Фоджадахи «Италия-СССР» гэжэ обществын отделени;

Бельгийско-советскэ хани барисаанай обществын Антверпенскэ федераци;

Лондон, англо-советскэ хани барисаанай Хэмпотедскэ общество;

Швеци, Лидингын коммунистическэ организаци;

Швеци, Седра, Эльвсборг районой коммунистическэ организаци;

Турку городтохи «Финляндия-СССР» обществын окружной организаци;

Англиин коммунистическэ партиин Чэлтенэмскэ комитет;

Чехословакиин коммунистическэ партиин Либоховиц городой организаци;

Чехословакиин Краловска Хлумец городтохи СССР-эй хани нүхэдэй районно конференциин делегадууд;

Норвегиин коммунистическэ партиин Трёнделагска районно организаци;

Италиин коммунистическэ партиин Монте сан Джустоти секци;

Польшын Луцк городой польско-советскэ хани барисаанай обществын гэшүүд;

Варшава городой худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Главна управлени;

Болгариин текстильщигүүдэй профсоюзай ЦК;

Болгариин Коммунистическэ партиин Юусе городой окружной ба городской комитедүүд;

Болгари, Сталин городой ажалшадай суглаан;

Германи, Мекленбург газар нютагай ландтаг;

Германи, Зангерхаузен городой депутадуудай суглаан;

Райнметалл-борзиг Агтахи машина бүтээлгын заводуудай олониитын организацинууд;

Германиин социалистическэ единэ партиин Мейнинген городой окружной организаци;

Болгариин, София городой кино-хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан;

Белоруссиин КП(б)-гэй Пинскэ горком ба ажалшадай депутадуудай городской Совөдэй гүйсэдком;

ВКП(б)-гэй Ижевскэ горком ба ажалшадай депутадуудай городской Совөдэй гүйсэдком;

ВКП(б)-гэй Камчатск-Петропавловск горкомой, ажалшадай депутадуудай городской Совөдэй гүйсэдкомой олониитын организацинуудай түлөөлэгшэдтэй хамта үнгэргэһэн баярай суглаан;

Украиниин КП(б)-гэй Черновицкэ горком;

Коми АССР-эй Сыктывкар городто болоһон Министрнүүдэй Совөдэй ба Верховно Совөдэй Президиумэй, ВКП(б)-гэй Обкомой ба горкомой, ажалшадай депутадуудай городской Совөдэй гүйсэдкомой, ВЛКСМ-эй обкомой ба горкомой, профсоюзуудай областной Совөдэй баярай суглаан;

СССР-эй Министрнүүдэй Совөдэй дэргэдэхи Гүрэнэй штатна комиссиин хүдэлмэрилэгшэд;

«Юкагир» гэжэ теплоходой экипажай личнэ состав;

Диксон аралай полярнигууд;

Врангель аралай хүн зон;

Орденто «Красин» гэжэ ледоколой экипажай личнэ состав;

Архангельска судоверфиин коллективэй хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Хатангска гол мүрэнэй конторын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Челюскин мысэй полярнигуудай коллектив;

Барнаул городой сабхиин фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Эстонско ССР-эй сланцева ба химическэ промышленностиин Министерствын «Кохтла» гэжэ сланцева предприятиин хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшад;

П. П. Аносовой нэрэмжэтэ Златоустовска хүдөө ажахын машина бүтээлгын техникумэй багшанар, һурагшад ба албахаагшадай коллектив;

Измаильска портын хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшадай суглаан;

«Красный флот» гэжэ газетын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Галда дүрэдэггүй зүйлнүүдые шэнжэлхэ Бүхэсоюзна научно-шэнжэлгын институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Ленинэй орденто Гүрэнэй Ленинградска академическэ оперно Бага театрын хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан;

С. Орджоникидзын нэрэмжэтэ Новочеркасска политехническэ институдай дэргэдэхи инженернэ дээдэ курсануудай профессорско-багшанарай состав ба һурагшад;

Ленинградска городской Совөдэй гүйсэдкомой полиграфиин ба хэблэлэй Управлениин № 11 типографиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Киевскэ кинотехникумэй һурагшад, багшанар ба сотруднигуудай коллектив;

Горький городой Майн 1-нэй нэрэмжэтэ фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Коми АССР-тэхи СССР-эй наукануудай Академиин филиалай юбилейнэ сессидэ хабаадагшад;

Хойто-Якутска гол мүрэнэй пароходствын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Азербайджанска ССР-эй «Аврора» гэжэ сайн совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

«Казань» гэжэ пароходой экипажын личнэ состав;

Желания Мыс полярна станциин хүдэлмэришэдэй коллектив;

«Преображения» гэжэ аралай полярнигууд;

«Мыс Беллингса» гэжэ полярна станциин үбэлжэгшэдэй коллектив;

Молотовско областиин Сивинскэ леспромхозой, Карагайска лесоучастогай хүдэлмэришэд ба албахаагшад, сезонно хүдэлмэришэд ба колхозниигууд;

Сталинградска областиин Быковскэ районой VI партконференциин делегадууд;

Киргизскэ малажалай научно-шэнжэлгын институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

В. М. Молотовой нэрэмжэтэ Ереванска Гүрэнэй Университедэй профессорско-багшанарай состав, студентнүүд ба захиргаанай-ажахын хүдэлмэришэд;

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй дэргэдэхи Центральна комсомольско һургуулиин һурагшад, профессорско-багшанарай состав ба сотруднигууд;

Курска областиин Кропоткинско мебельнэ фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Волынска областиин Владимиро-Волынска районой, Коминтернын нэрэмжэтэ колхозой колхозниигууд;

Сталинградска областиин Ново-Анненска районой, «Путь к урожаю» гэжэ колхозой колхозниигууд;

Бурят-Монголой АССР-эй Закаменай МТС-эй хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Пензенскэ областиин Шемышейскэ районой гүрэнэй Мачкасска лесопитомнигой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

ТҮРГЭН МЕТОДЭЭР БАРИЛГА ХЭХЭ ТУХАЙ

Манай Зэдын аймаг республика дотороо адуу мал олонтой аймагуудай тоодо оролсоно. Олонтоото малаа дулаан байра байдалаар хангажа, шэрүүн хүйтэн үбэлнүүдтэ дулаанаар, бүрин бүтэнөөр үбэлжүүлхэ зорилго аймагай малшадай урда табигдаһан байгаа. Колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбэй ёһоор манай аймагта 1950 ондо малай 82 типовой байранууд, силосно 26 түхеээрэлгэнүүд баригдаха ёһотой байна. Тэрээнһээ гадна, байрын ба культурна ажаһуудалай олон барилганууд хэгдэхээр түсэблэгдэһэн байна. Малай нэгэ байра барихын тулада дундаа 31100 кубометр барилгын эрхим модон хэрэгтэй болодог.

Барилгын түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө барилгын материал хаанаһаа олохоб? Барилгын гол материалнууд барилгын бэелүүлэгдэхэ газарһаа 40—80 километр холо байдаг юм. Иимэ холоһоо барилгын иимэ ехэ модо асарха болоо һаа, үгаа ехэ хүдэлмэриин хүсэн ба мори унаа хэрэглэгдэхэ, барилгын үнэ сэн хүндэрхэ хэрэгтэй байна. Тиимэһээ барилгын һомдо материал олохо, барилгые богони болзор соо дүүргэхэ арга метод бэдэржэ эхилһэн байгаабди.

БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛ ОЛДОО

1949 оной хабар. «Культпросветработа» гэжэ журналай январь, февралиин һарын номернуудые иража һуутараа нэгэ һонин статья уншаад, иигэжэ ойлгобоб. Баруун областьнуудай нэгэ колхоз клуб бариха гээд, барилгын материалгүй байгаа. Энэ асуудалаар колхозниигуудай хамтын суглаанай боложо байха үедэ нэгэ колхозник үбгэн «колхозойнгоо клубые түлеэгээр бария» гэһэн дурадхал оруулба ха. Тэндэ байһан колхозниигууд ехээр сүхэржэ, тэрэ үбгэниие гайхан ажаглан хараһан байгаа. «Зүнтэглөө, яахашье аргагүй зүнтэглөө, ухаагаа лаб муудаа ха» гэһэн үгэнүүд дуулдаба. Тиихэдэнь, колхозойнь түрүүлэгшэ «үбгэн зүйтэй юумэ хэлэжэ болоо. Түрүүн бишыхан гэр барижа харуулаг лэ» гэжэ хэлэбэ. Саашань тэрэ үбгэжөөл тайрагдаһан түлеэ ба шабар-известково холисо хоёрые хэрэглэжэ, бишыхан гэр барижа харуулаа, ойрын сагта клуб барижа эхилхэнь гэжэ статья соо бэшээтэй байба.

Энээниие уншаад байхадаа, бүхэли һүниндөө нойрни хүрэнгүй, «түлеэн шабар хоёроор хайшан гээд гэр барина гээшэб?» гэжэ ухамайшалан бодожо хонобоб. Тиигэжэ барилгын иимэ методэй удхыень ойлгоһон байгааб. Үглөөгүүрынь аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэдэ тэрэ журналаа барижа ошоод, түргэнөөр ба үнэгүйгөөр бариха иимэ методые манай эндэ амжалтатайгаар хэрэглэжэ болохо тухай өөрынгөө һанамжануудые хэлэбэб. Аймгүйсэдкомойхид энэ хэрэгые тон шухалада тооложо, барилгын талаар эгээл үүсхэлтэй, эдэбхитэй колхоздо түрүүшээр туршалгын түлөө багахан барилга бариха гэжэ шиидэбэбди.

ТУРШАЛГА

Чапаевай нэрэмжэтэ колхоздо ерэжэ, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Калмынинда барилгын түргэн методые туршахын тула барилга хэхэ гэһэн дурадхалтайгаар хандабаб. Нүхэр Калмынин минии дурадхалые баяртайгаар хүлеэжэ, үглөөдэртөө барилга эхилхэ гэжэ хэлсэбэбди.

Хэды столбнуудһаа бэшэ барилгада бэлэдхэгдэһэн хэрэгтэй модон үгы байгаа. Тиигэбэшье утаашаа 12, хүндэлөөшөө 6 метр, гурбан таһалгатай, 69 дүрбэлжэн метр ашаглалгын талмайтай хурьганай байра түргэн методээр бариха гэжэ шиидэһэн байнабди. Энэ зорилгоор колхозниигуудай воскресник эмхидхэгдэһэн байха юм: Энэ воскреснигтэ түрүүшын үдэр үбгэд хүгшэд, үхибүүд хамта 80 хүн хабаадаа.

Хүдэлмэриин хүсэн иимээр хубаарилан табигдаһан байгаа: хүсэ ехэтэйшэг хүнүүд, тэрэ тоодо эхэнэрнүүд столбнуудые зоолго, түлеэ шэрэлгэ, тайралга, хахалалга, ханые ябталан табилга, шабар шэрэлгэ, известково холисо (10 хуби шабарта нэгэ хуби известко) зууралга дээрэ, үхибүүд уһа шэрэлгэ ба түлеэе тайрагдаһан газарһаань барилга хүрэтэр зөөлгэ дээрэ гэхэ мэтээр хүдэлмэрилөө. Түрүүшын үдэр барилгынгаа ханануудые сүм бодхоогоод, армагыень хэжэ эхилһэн байгаабди.

Хоёрдохи үдэрынь хахад үдэрэй турша соо 40 хүн хүдэлмэрилөө. Иигэжэ, хамта дээрээ 1,5 үдэрэй турша соо хурьганай байра бодхоогдоһон байха юм. Удаань, 5—10 үдэрэй таршада энэ байраяа хатаагаад, штукатурданшьегүй, шабараар жэлэжэ, сагаадаһан байнабди. Гадархи ханынь арзагар, нүрөөтэй байдаг хадань, штукатурдалгые хэрэглээгүй һэмди. Энээниие газааһаань харахада, хирпиисээр баригдаһан ямаршье байшанһаа дутуугүй байра болоһон юм.

Энэ байрын һуури томонууд шулуугаар хэгдэһэн ба тэдэ шулуунууд хоорондоо известко ба хэрэглэгдэһэн һолоомо холижо зууралгдаһан шабараар шабагдаһан байгаа. Иигэжэ 9 сонхотой, 2 үүдэтэй, 2 пеэшэнтэй, 150 хурьганай багтаамжатай типовой байра баригдаһан байна.

ҮҮСХЭЛ ДЭМЖЭГДЭЭ

Энэ методээр барихада үлүү һайниинь бодото дээрэ ойлгоһон аймагай колхозууд иимэ барилганнуудые барижа эхилээ. Жэшээлхэдэ, 1949 оной июнь соо Буденныйн нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Л. Побоков) улаан булангай байшан баригдаһан байна. Энээниие барихын зорилгоор мүн лэ воскресник эмхидхэгдэжэ, 60 хүн хүдэлмэрилһэн байгаа. 1,5 үдэрэй турша соо шулуун һуури дээрэ 5,8 × 6,8 метрын ашаглалгын талмайтай, 6 сонхотой, 3,5 метр үндэртэй гэр баригдаһан байха юм.

Үнгэрэгшэ үбэлдөө нэгэ комнато соонь улаан булан байһан ба нүгөөдэ комнато соонь колхозник нүхэр Калмыковой бүлэ үбэлжэһэн байгаа.

—Ехэл һайн, дулаан үбэлжөөбди. Энээнһээ ондоо гэр хэрэггүй,—гэжэ Калмыковой бүлэ энэ хабар мэдүүлһэн юм.

Удаань, Котовскиин нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр П. Ощепков) мүн 1,5 үдэрэй турша соо хурьганай байра баряа. Энэ байра улам һайжаруулагдаһан проектээр баригдаһан байна. Тэрэнэй ашаглалгын талмай 50 квадратна метр, 3 таһагтай, 10 метр утатай, 5 метр үргэнтэй һэн. Зүгөөр, энэ байра юрын ханын сонхонуудтай байхаһаа гадна, армаг дээрээ 10 метр ута, 60 сантиметр үндэр сонхотойгоор баригдаһан байха юм.

Түргэнөөр барилгын энэ дүршэл 1949 ондо Торийн, Кабанскын аймагуудта дэлгэржэ, тэндэ хониной байранууд баригдаһан байна.

Барилгын энэ дүршэл угаа шухалада тоологдожо, мүнөө зундаа Котовскиин нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэ 4—5 үдэрэй семинар үнгэргэгдэхэнь. Тус семинарта аймагай бүхы колхозуудай, мүн бусад 5 хүршэ аймагуудай түлөөлэгшэд хабаадалсан, типовой № 0308 проектын ёһоор 500 толгой хониной багтаамжатай байра бэрилсажа, энэ дүршэлдэ һуралсаха юм. Котовскиин нэрэмжэтэ колхоз энэ шухала, гүрэнэй удхашанартай хүдэлмэридэ бүрин түгэс бэлэдхэлтэй.

ТУС МЕТОД ЯМАР АШАГ ҮГЭНЭБ

Хуурай гү, али шиигтэйшэг модоор иимэ барилга хэхэдэ болохо. Уляаһан, бургааһан болон бусад ямаршье түрэлэй модод иимэ барилгада хэрэглэгдэдэг.

Зүгөөр, чуркануудые 30 сантиметр утатайгаар тайраха, шабартаа бүхөөр барисалдахынь тулада тэдэниие хахалха хэрэгтэй.

Энэ методээр барилга тон простой ба түргэнөөр хэгдэдэгээрээ, мэргэжэл ехэтэй дархашуулые, барилгын эрхим һайн модо, хүбхэн хэрэглэдэггүйгөөрөө, агаар табидаггүй, бүхэ ханатай байдагаараа үлүү һайн байна.

Хэрбээ хирпиисээр хэгдэһэн столбнуудтай байгаа һаа, иимэ байра юрын нарһаар баригдаһан байрануудһаа дүрбэ дахин бүхэ ба удаан байсатай байха юм. Тэрээнһээ гадна, дунда зэргын хэмжээнэй иимэ байрые барилгада 5 мянган түхэриг, томо байрые барилгада 10 мянган түхэриг мүнгэн алмагдаха байна.

* * *

Шэнэ методээр баригдаһан байрануудай ямараар үбэлжэһэниие, үбэлэй хүйтэниие барижа шадаха гү, али үгы байһаниие шалгаха, хараха, үзэхэ нэгэшье хүн нютагай органуудһаа, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствоһээ, үнгэрхэдөө БМАССР-эй Министрнүүдэй Совөдэй дэргэдэхи колхозно ба хүдөөгэй барилгануудые эрхилхэ Управлениһээшье ерээгүйнь тон гайхалтай юм. Дурсагдагша органууд энэ шухала хүдэлмэридэ саашадаа анхаралаа хандуулдаг болохо бэзэ гэжэ найдагдана.

И. Сухарев, Зэдын аймсоведэй гүйсэдкомой дэргэдэхи колхозно ба хүдөөгэй барилгануудые эрхилхэ таһагай техник-барилгаша.

Нүхэд колхознигууд ба трактористнууд!

АБАҺАН УЯЛГАЯА ЯМАРААР ДҮҮРГЭНЭТ?

☆ ☆

Хэлээл хадаа тэрэнээ дүүргэхэ

...үрын колхозууд хадаа тарил... агротехническэ богони болзор ...ндэр шанартайгаар үнгэргэжэ, ...д талмай дээрэһээ тарянай ... ургаса хуряахын түлөө бү... ...публиканска мүрысөө үүсхэг... ...мүн. Тус аймагай колхозуудай ...гаар республикын олон колхо... ...үндэр баян ургаса хуряахын ... өөшэ сусашагүйгөөр хүдэл..., тарилгые агротехническэ ... болзорто дүүргэжэ байна.

...шье, тус аймагай зарим кол... ...д тарилгын кампание хэлэ... удаанаар, обор нобшоор ...лна. Жэшээлхэдэ, Молотовой ...этэ колхозой поли дээрэ хү... ...илдэг Бага-Куналейн МТС... № 15 тракторна бригадын ...торнууд һүүлэй үедэ саг үр... ...абдаржэ, өөдтэй юумэ хэ... байна. Тус колхозой түрүүлэг... Дамба Доржиев механизатор... ...дай ажабайдалда анхаралаа ...агтүй, полевой хүдэлмэринүү... ...хаһа болзор соонь дүүргэлгэдэ ...ние шиидхэхы хүсэн гэжэ мэ... ...гүй байшоо. Гадна, энэ колхо... тарянанажалай бригада тон ...гаар хүдэлмэрилнэ. Түсэбэй ...ор 19 плуг үдэр бүри 18 гектар ...р хахалха ёһотой байгаа һаа, ...ее миил 5 плуг хүдэлмэрилжэ, ...шан бүхэн үдэр соо оройдоо ...0—0,40 гектар хахална.

...үн имэрхүү байдал Ленинэй ...мжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь ... Дамбаев, парторганизациинь ...етарь Д. Раднаев) үзэгдэнэ. ... колхозой поли дээрэ хүдэлмэ... ...дэг 3 плугшад тус бүриин миил ...0—0,35 гектар хахалдаг, зарим ...нүүдтэ юушье хэдэгүй байха ... Тинхэдэ нүхэр Перелыгинэй ...лбэрилдэг 16-дахи тракторна ...адын тракторнууд саг үргэлжэ ...ржэ, олонхи үдэрнүүдтээ миил ...дэг байна. Энэ колхоз нэгэ ...р соо арайхан гэжэ 10 гектар ...дадаг.

— Танай колхоз яахадаа итэрээ ...ноэб, — гэжэ тус колхозой ...торганизациин секретарь Рад... ...һаа асуухадамнай, тарилгын ...лмэриин гүнзэгы таһалдалда ...он шалтагаанние элирүүлжэ, ...итическэ тобшолол хэхын орон..., харин, —үбһэ тэжээлнай ду..., хүн зомнай үсөөдөөд, яба...р ябатарнай нимэ болонол даа, ...жэ сэдьхэл амараар хэрюусаба. Республикын олониитэ ажалша... урда абаһан социалистическэ ...гаяа гансашье дээрэ дурсагдаг... колхозууд бэшэ, мүн Кировэй, ...рл Марксын, Крупскаягай нэрэмжэтэ ба бусад хэдэн колхозууд нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө оролдоногүй.

Дээрэ дурсагдагша колхозуудай хабарай тарилгын хүдэлмэрие таһалдуулжа байһан шалтагаануудай нэгэн хадаа политическэ-ниитын хүдэлмэриин һулаар ябуулагдадаһанһаа болоно. Эдэ колхозуудай тарянанажалай ба Бага-Куналейн МТС-эй тракторна бригаданууд газетэ журналнуудые заримдаа абадаггүй.

Политическэ-ниитын хүдэлмэри муугаар ябуулагдажа, энээнһээ шалтагаалан, зарим колхозуудта тарилгын хүдэлмэриин гүнзэгы таһалдалда орожо байһанние һайн мэдэбшье, энэ хүдэлмэрие һайжаруулха тушаа Бага-Куналайн МТС-эй замполит нүхэр Рузенов анхаралаа хандуулнагүй.

Тэрэшэлэн Гушадай сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхоздо политическэ-ниитын хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Тус колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Цыбиков тарянанажалай ба тракторна бригаданuudта ябадаггүй шахуу юм. Энэ колхоздо полевой хүдэлмэриин эхилһэн сагһаа хойшо оройдоо нэгэ «дайшалхы хуудаһан» гаргагдаһан, социалистическэ мүрысөөнэй дүн мүнөөшье хүрэтэрөө гаргагдаагүй байна. Мүн «Красное знамя труда» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг тракторна бригадын трактористнуудай хүдэлмэриин дүн гаргагдадаггүй, эндэ показателиин доскашье байдаггүй. «Коминтерн», Крупскаягай нэрэмжэтэ колхозуудта мүн имэрхүү байдалтай.

Эдэ бүхы гээгдэл ба дутуу дундануудаа усадхажа, тарилгые ойрын үдэрнүүдтэ, эрхим шанартайгаар дүүргэхэ, тиин үргэлжэ талмай дээрэһээ үндэр ургаса хуряаха гэһэн уялгаяа колхозуудай нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхэ хэрэгтэнь аймагай партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд хүсэд туһаламжа үзүүлнэгүй. Аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд колхозуудаар ябадагшье һаа, тарилгын темпые хурдадхаха талаар тэдэнэй бүтээһэн юумэ харагдадаггүй.

Тарилгын кампание шиидхэхы энэ үедэ нэгэшье час, нэгэшье минута миин хосороонгүй, тарилгын хүдэлмэридэ эрид хубилалта хэжэ, тэрэние ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ шухала.

Б. Дымбрылов,
М. Иванов.

Эртын пар хахална

«Путь Ленина» артель ороoһото ...льтурануудай эртын тарилгые ... хада дүүргээ. Тарилгаар аймаг ...оо түрүүлжэ ябаһан энэ кол...о ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй ...омой дамжуулгын Улаан туг ...лэхэй.

Түрүү зэргэеэ алдахагүйн түлөө ...шэмтэйгээр тэмсэжэ ябаһан энэ ...лхозой гэшүүд мүнөө оройн та...гые амжалтатайгаар үнгэргэжэ ...на. Эндэхид энэ жэлэй үндэр ...асын түлөө тэмсэхэтээ нэгэн доро, мүн эртын пар хахалалгые эршэмтэйгээр ябуулжа байнхай. Мүнөө парта 12 плуг гаргатдаа.

Колхозой тарянанажалай бригадын бригадир Егор Назаров тарилгын эхилһэнһээ хойшо тракторна паркын ба мори унаагай хүдэлмэрие зүбөөр зохилдуулан табиһан байна. Мүнөө тракторнуудаа оройн культурануудай тарилгада табяад, мори унаагаа пар хахалалгада гаргаа.

И. Тугутов.

Ажалай эмхидхэл һулаар табигданхай

Бургалтайн сомоной Ворошило... нэрэмжэтэ колхоз (Тори) хаба... тарилгые тэсэшэгүйгөөр унжа...уулжа байна. Эндэ тарилгын ...уб хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ. ...нэй шалтагаан юуб гэхэдэ, ...лхознитуудай ажалай эмхидхэл ...наяг заршам һулаар табигдаһан ...на. Тэрэнэй эсэстэ олонхи кол...нигууд үдэрэйнгөө нормонуудые ...үргэдэггүй байха юм. 11 плугша...нь миил 3-нь үдэрэйнгөө нор...нуудые дүүргэдэг, бэшэниинь тус ...рдөө оройдоо 0,20—0,50 га ха...лдаг байна. Гадна, зарим колхоз...гууд гүйхэнөөр газар хахалжа, ...дэлмэридөө голодһо гаргана.

Плугшад Наймадаев, Бадмаев гэг...шэе нормонуудаа юундэ дүүргэ...гүйбтэ гэжэ асуухада:

— Мориднай муу шадалтай аад, ...ашаа ябагданагүй, — гэжэ ха...усана. Тиин, үнэнтэ байдалыень ...лгахада, моридынь яһала һайн ...юба. Хүдэлмэришэ морин бүридэ ... соо 3 килограмм овес, гадна ...невко болон үбһэн элбэгээр үг...дэг. Имэ тэжээл эдеэд ябаһан моридынь үдэр бүри 1,5—2 га хүрэтэр хахалха шадалтайнууд.

Тарянанажалай бригадынхид үглөөгүүр ажалдаа орой гарадаг, үдэшэнь эртэородог байна. Мүн үдэрэй забһарлалгын үедэ аяар 4—5 час соо амардаг заншалтай. Гадна, зарим колхознигуудынь полевой станһаа 7 километрын газарта байһан колхозой центртэ ошожо хонодог.

Энэ колхоздо хабарай тарилгын удааруулагдажа байһан баһа нэгэ шалтагаан юуб гэхэдэ, Бургалтайн МТС-эй тракторнууд муугаар хүдэлмэрилнэ. Эндэ хүдэлмэрилдэг тракторна бригада МТС колхоз хоёрой хоорондо баталагдаһан договорой ёһоор 300 гектарта тарилга хэхэ аад, оройдоо 140 гектарта тарилга хээ. Теэд, тус колхозой правлени договороо дүүргэхэ тушаа МТС-эй дирекциһээ эрилтэ хэдэггүй байха юм. Хэтэрхэдээ, тарянажалайнь бригадын бригадир трактористнуудай хэһэн хүдэлмэрие тушаажа абадаггүй.

П. Раднаев.

...элэһэн үгэдөө хүрэжэ байна

Хабарай тарилгада ороходоо бу... ...үрид Баргажанай МТС-эй № 9 ...акторна бригада (бригадирынь ...хэр Будаев) «Газартаряалангай ...эр культурын бригада» гэһэн ...эргэ олохын түлөө социалисти...ска мүрысөөндэ оролсоод, та...лгые түргэнөөр, эрхим шанартай...ар үнгэргэхэ, га бүриһөө 90 пүүд ...гаса хуряаха уялга абаа һэн. Тиигээд, энэ бригадын трактористнууд хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ эхилээ.

«Зорик» колхозой поли дээрэ тус бригадын гэшүүд үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа, хабарай тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэбэ. Трактористнууд Очиров, Гатапов, Шагжиев гэгшэд онсо илгарнад.

Г. Доржиев.

☆ ☆

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо

Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ тракторнуудай моторнууд үдэр һүнигүй хүнхинэнэ. Сэлэнгын МТС-эй механизаторнууд ороoһото культурануудай тарилгые богонихон болзор соо эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө өөһэд хоорондоо мүрысэн, эршэмтэйгээр ажаллана. № 2 тракторна бригада шэниисын ба хара тарянай тарилгые бусадһаа урид дүүргээ. Эдэнэр часай графигаар хүдэлмэрилдэг:

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: дээрэһээ—ЧТЗ-гэй тракторист Тогтохо Тободоев. Тэрэ хадаа шэнэ графигаар хүдэлмэрилжэ, халаан соогоо 13 гектар хүрэтэр газар хахална.

Нүхэр Тободоев декада бүхэнэй нэгэ халаан соо алмагдаһан горючяар хүдэлмэрилхэ уялга абанхай.

Тарянанажалай ба тракторна бригаданууд хаанашье полидо хүдэлмэрилжэ байгаа һаа, хоорондоо ба колхозойнгоо центртэй «Урожай» гэжэ радиостанцинуудаар холбоотой. Сэлэнгын МТС-эй радист-комсомолец В. Брянский половой хүдэлмэринүүд тухай мэдээнүүдые саг үргэлжэ дамжуулжа байдаг. (Дундахи зураг).

Тарянанажалай 1-дэхи бригада эртын ороoһото культурануудай тарилгые дүүргэжэ байна. Үрһэнэй таряа зөөгшэ Н. Нимаева бригадын эрхим сеялкэшэн И. Эрдынеевэй хүдэлмэрие һаатуулхагүйн түлөө яарана. Нүхэр Эрдынеев нэгэ халаанай морёор 4 гектарай орондо хододоо 5—5,5 гектар таридаг юм. (Доорохи зураг).

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ба Сэлэнгын МТС-эй механизаторнууд байгша ондо ороoһо тарянай үндэр баян ургаса хуряахын түлөө эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

М. Минеевэй фотоочерк.

Тарилгада зүб тоо бүридхэл хэрэгтэй

Хабарай тарилгын һүүлээр юрын ба сортовой тарянай тоо бүридхэл хэжэ, тэдэнэй талмайн хэмжээе зүбөөр тодорхойлго болбол арадай ажахын удхашанартай шухала хэмжээ-ябуулга мүн. Энэ тоо бүридхэл бүхы ажахынуудай бүхы культурануудта, сортнуудта хэгдэхэ юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ тарилгын талмайн тоо бүридхэл хаһа болзортоо, һайн шанартайгаар хэгдэһэн байгаа. Гэбэшье, зарим колхозууд тарилгынгаа талмайе нюуха далдалха мэтын ябадал гаргаһан байна. Жэшээлхэдэ, Заиграйн аймагай «XVIII партсъезд» колхоз 70 гектар сабшалангай, Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 2,57 гектар шэниисын ба 2,2 гектар ячмениин талмайнуудые далдалхые һэдэһэн байгаа. Тэрэшэлэн, Баргажанай аймагай Баргажанай ба Мүргэнэй сомонуудта хартаабхын талмайн 22,3 процентнь, овощиин —52 процентнь нюугдаһан, мүн бусадшье аймагуудай олон колхознигууд, хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай үмсын ажахынуудта имэ баримтанууд үзэгдэһэн байха юм. Үнгэрхэдөө Байкало-Кударын аймагта страховой агент байһан Шабанов 12,3 гектар намарай тарянай талмайда «гэмтээ» гэһэн худал акт бэшэжэ, тэрээгээрнь Корсаковска сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо 14 мянгаад түхэриг гүрэнэй мүнгэн түлэгдэһэн байна.

Республикын колхозуудай үргэлжэ сортовой тарилгада шэлжэн орожо байһан энэ үедэ сортовой тарилгын зүб тоо бүридхэл тон ехэ удхашанартай. Үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ Прибайкальска, Хэжэнгын, Яруунын аймагуудта сортовой тарилгын тоо бүридхэл, апробаци ба документнүүд муугаар хэгдэһэн байгаа. Сортовой ба юрын тарилганuudые, сортнуудай нэрэнүүдые худхаһан баримтанууд олоор үзэгдөө һэн.

Байгша ондо имэ ябадал тохёолдохогүйн тулада тарилгын талмайнуудай хэмжээнүүд тухай мэдээнүүд дүүргэгдэһэн хүдэлмэрие (тарилга, дахин тарилга, намарай тарянай гэмтэһэн ургасые хахалалга болон бусад) тушаан абаһан актнуудай үндэһөөр, олон жэлэй ногооной сабшагдаһан талмай инвентаризацилгын ба хэмжэлгын актын үндэһөөр бэшэгдэхэ зэргэтэй. Яровизацилагдаһан үрһөөр таригдаһан талмай мүн лэ тусхай документнүүдэй үндэһөөр бэшэгдэхэ байна. Сортнуудай нэрэнүүд, тэрэнэй тарилгын талмайн хэмжээнүүд аймагай хүдөө ажахын таһагай главна агрономой үгэһэн апробациин актнуудай, сортовой үнэмшэлгэнүүдэй үндэһөөр тогтоогдохо ёһотой.

МТС-үүдэй ба аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудай агрономууд тарилгын талмайнуудай тоо бүридхэлые амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха, сортовой тарилгаар колхозуудай тоосоонуудые наринаар шалгаха, тэдэнинень тусхай сортовой документнүүдтэй жэшэхэ, тоо бүридхэлэй зүбөөр хэгдэхэ ба сортнуудай нэрэнүүдэй зүбөөр бэшэгдэхэ ябадал хангаха зэргэтэй.

Колхозуудай түрүүлэгшэнэр таригдаһан полинуудые хэмжэлгые, тэдэние бригадирнуудһаа тушаан абалгые хаһа болзортонь үнгэргэхэ, түгэсхэлэй тоосоото документнүүдые бэшэлгые өөрөө толгойлхо, тэдэ документнүүдэй тодо һонор байлгые хангаха байна. Тиихэдэ тарилгын талмайтай предприятинууд, эмхи зургаанууд ба организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, мүн тэрэшэлэн городской, поселково, сельскэ ба сомоной Соведүүд харьяата ажахынуудай, хүдэлмэришэд, албахаагшад ба колхознигуудай үмсын тарилганuudай тоо бүридхэлые хэхэ ябадалдань ЦСУ-гэй инспекторнүүдтэ туһалха уялтатай.

Тарилгын талмай тухай тон зүб мэдээнүүд правительстводо хэрэгтэй. Тиимэһээ энэ талаар үзэгдэһэн үнгэрэгшэ жэлнүүдэй алдуу дутуунуудһаа һургаал абажа, байгша ондо тарилгын талмайнуудай тоо бүридхэлые хаһа болзортонь, эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ шухала.

Н. Мункоев,
ургасые тодорхойлхо гүрэнэй инспектор.

Республикын һургуулинуудта

Гүрэнэй экзаменда бэлэдхэнэ

Бурят-Монголой зооветинститудые бүлэг студентнүүд июль һарада дүүргэжэ, дээдэ эрдэмтэй ветеринарна врачууд болохонь. Студентнэр гүрэнэйнгөө экзаменуудые амжалтатайгаар барихын тулада бүхы хүсэеэ элсүүлнэд. Тэдэнэрэй экзаменуудтаа һайнаар бэлэдхэхэ бүхы условинууд бии болгогдоһон байна.

Институт дээдэ мэргэжэлтэй профессорско - багшанарай составаар хангагданхай. Научна нэрэзэргэтэй 19 багшанар тэндэ хүдэлмэрилнэ. Профессор В. Порунин, түүхын науканuudай кандидат В. Шатилов, хүдөө ажахын науканuudай кандидат Т. Омельченко, ветеринарна науканuudай кандидат К. Бережков ба бусад институтай кафедрнуудые хүтэлбэрилнэ.

Институтай лабораторидо элдэб аппарадууд, микроскопууд болон һуралсалай бусад хэрэгсэлнүүд нилээд олошоронхой. Студентнэртэй консультаци үнгэргэгдэнэ, ниитэлһэн лекцинүүд тэдэндэ уншагдана. Тэдэнэй хамтын байрада уншалгын комнатонууд бии. Гадна, тэдэнэрэй ажабайдалайнь условинууд нилээд һайжаруулагданхай.

К. Васильев.

Һайн сэгнэлтэнүүд

Иволгын аймагай эхин һургуулинуудай 4-дэхи классуудай һурагшад боложо байгаа экзаменууд дээрэ эрхим амжалтануудые туйлана. Ганзуринай (даагшань Канунников), Вознесеновскэ (даагшань Нейберг), Гурульбинска (даагшань Загузин) эхин һургуулинуудай бүхы һурагшад тоо бодолгоор һайн сэгнэлтэнүүдые абаһан байна.

Л. Бондаренко.

Дүүргэлтын экзамен дээрэ

Кяхтын бурят долоон жэлэй һургуулиие энэ жэлдэ 18 хүбүүд басагад дүүргэхэ юм. Тэдэнэр дүүргэлтынгээ экзаменуудые эрхим һайнаар үгэжэ, тусхай дунда һургуулинуудта һураха хүсэлэнтэй.

Эдэ һурагшад экзамен үгэһэн предмедүүдээрээ һайн амжалтануудые туйлана. Һаяхан тэдэнэр алгебраар экзамен барижа, барандаа «4», «5» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаһан байна.

Д. Хандажапов.

Һайнаар һураһанаа харуулна

Курумканай дунда һургуулиин олонхи һурагшад һайнаар һураһанаа дүүргэлтын ба классһаа класста оролгын экзаменууд дээрээ харуулжа байна. 5-дахи гурбан классуудай ба 10-дахи классай һурагшад—ород хэлээр, 8-дахи классаархин — бурят хэлээр, 9-дэхи классаархин английска хэлээр экзаменуудаа амжалтатайгаар бариһан байна. Тус классуудта «2» гэһэн сэгнэлтэ нэгэшье хүн абаагүй.

Тиихэтэй хамта, зарим классуудта тоо бодолгые бирагүйгөөр шудалһан һурагшад элирээ. Жэшээлбэл, 7-дохи классуудта хоёр һурагшад, 4-дэхи «А» ба «В» классуудта дүрбэн һурагшад «2» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаа.

З. Сажинов.

„5" гэһэн сэгнэлтэнүүдые абанаб

Боложо байгаа экзаменуудта ехэхэн бэлэдхэлтэйгээр ерээб. Экзамен бариһан предмедүүдээрээ гансахан лэ «5» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абааб. Мүн бусад предмедүүдээрээ имагтал «5» гэһэн сэгнэлтэ абаха гэжэ шиидэнхэйб. Энэ хадаа манай Эхэ орондо, бидэнэрэй —бишыхан советскэ гражданинуудай агуу ехэ багша И. В. Сталинда минии бэлэг болохо байна.

Хүндэтэ һурагшад, «5» гэһэн сэгнэлтэнүүдтэйгээр экзаменуудаа үгэхын түлөө тэмсэе!

П. Мататханов,
Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын долоон жэлэй һургуулиин 6-дахи классай һурагша.

Түрүүшын үдэрэй дүн

ХЭЖЭНГЭ, (Телефоноор абтаба). Экзаменуудай түрүүшын үдэртэ аймаг соохи эхин һургуулинууд нилээд һайн дүнгүүдые харуулба. Жэшээлхэдэ, Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай дэргэдэхи һургуулинуудай 4-дэхи классууд үргэлжэдөө «5», «4» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаа. Энэ хадаа тус классуудай багшанар нүхэд Дашидоржин, Замбалаева гэгшэдэй болон бүхы һурагшадай бэлэдхэлэйнгээ хүдэлмэринүүдые һайнаар эмхидхэжэ, экзаменуудтаа харюусалгатайгаар хандаһанай аша үрэ мүн.

Гэхэтэй хамта, зарим һургуулинуудта муу дүнгүүд харагдаба. Тельманай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи эхин һургуулиин 4-дэхи класста оройдоо 6 хүн һурадаг юм. Теэд, тэдэнэрэй аяар 5-иинь тоо бодолгоор «2» гэһэн сэгнэлтэ абаа. Тиихэдэ, Чесаныи 7 жэлэй һургуулиин 4-дэхи класста 4 һурагшад экзаменаа үгэжэ шадаагүй.

Имэ дүнгүүд юунһээ шалтагаалааб гэхэдэ, үзэһэн материалаа дабталга тон муугаар эмхидхэгдэһэн байна. Гадна, гээгдэжэ ябаһан һурагшадта багшанарай зүгһөө туһаламжа багаар хүргэгдөө.

7 жэлэй һургуулинууд сооһоо Дээдэ-Худанай һургуули түрүүшын үдэр амжалтатай байба. Тэндэхи 7-дохи классай 15 һурагшад алгебраар бултадаа экзаменуудаа үгөө. Мүн Хэжэнгын дунда һургуулиин 10-дахи классайхид сочинени хангалтатайгаар бэшэһэн байна.

А. Аюржанаев.

Редакцида бэшэг

Зоргооро ороһон Карташов

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн долоон жэлэй һургуулида кинофикациин республиканска управлениин киномеханик В. Карташов «Кубанска хасагууд» гэжэ кинокартина асараа һэн. Эндэхи һурагшадта билет үгэнгүй мүнгыень абажа кино харуулаад, тэрэ мүнгөө өөртөө абаха гэһэн ехэ муухай һэдэлгэ Карташов гаргаба.

Гадна, Карташов багшанарай нэрэ хүндые дайраһан элдэб үгэнүүдые клуб соо һурагшадайнь дунда шанга шангаар хашхарһан байна. Мүн киногоо угаа түргөөр, хүндэ юушье ойлгогдохогүйгөөр харуулаа.

В. Добромыслов.

„Б.-М. Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

Ажалай эмхидхэл һайжараа

Шмидтын нэрэмжэтэ колхоздо хабарай тарилгын хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһые шүүмжэлһэн «Ажалай эмхидхэл һула» гэжэ статья «Б.-М. Үнэн» газетын байгша оной майн 12-ой номерто толилогдоһон байгаа.

Ашангын сомсоведэй гүйсэдкомой үүсхэлээр Шмидтын нэрэмжэтэ колхозой правлениин заседани үнгэргэгдэжэ, тэндэ эмхидхэлэй-практическа хэмжээ-ябуулганууд абтаба, тарилгын үедэ ажалай эмхидхэлдэ гараһан дутуу дунданууд мүнөө усадхагдаа, —гэжэ Хориин аймгүйсэдкомой түрүүлэгшые орлогшо нүхэр Ц. Жамьянов манай редакцида мэдээсэбэ.

Болотовто зэмэ тохогдобо

Ахын аймсоведэй гүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша Болотовой бүдүүрхүү хойрог зан гаргадаг тухай статья «Б. М. Үнэн» газетын энэ жэлэй майн 7-ной номерто толилогдоһон байгаа.

Статья соо хэлэгдэһэн баримтануудай тодорһон ба нүхэр Болотовто заһархыень һүүлшынхеэ заагдаһан тухай БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ управлениин начальнигые орлогшо нүхэр П. Стужин мэдээсэбэ.

Улан-Удын № 1 ЖУ-гэй һурагшад өөһэдынгөө практическа һуралсалые Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводэй цехүүдтэ ошожо үнгэргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: № 1 ЖУ-гэй отличникнүүд О. Лисина, Г. Девтугина гэгшэд өөһэдынгөө бүтээһэн деталиие шалгаан хаража байна.

М. Минеевэй фото.

8 мянган хүүгэд лагерьта амарха

Үнэ бүриин сэсэгүүдээр ургэн тала нютагууд һалбаржа, зунай саг ерэбэ. Зунайнгаа амаралтые сэнгүү хухюунээр, ашагтай туһатайгаар үнгэргэхын тула хүүгэд бэлэдхэл түхеэрэлгэ хэжэ байна. Энэ хэрэгтэнь арадай гэгээрэлэй эмхи зургаанууд, профсоюзна, комсомольско организацинууд тэдэндэ халуун туһаламжа үзүүлнэ.

Мүнөө жэлдэ республикын профсоюзна организацинууд пионерскэ 16 лагерьнуудые нээхэнь. Эдэ лагерьнуудта хамта дээрээ городой ба хүдөөгэй ажалшадай 8 мянга гаран хүүгэд амарха юм. Гадна һургуулинуудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн хүүгэдэй площадкануудта 2 мянга шахуу үхибүүд амарха, ахалагша классуудай 500 гаран һурагшад туристска аян замда гараха байна.

* * *

Эд бараа хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай обком хүүгэдэй амаралтые һайнаар үнгэргэхын тула бэлэдхэл ябуулжа байна. Тус обком пионерскэ лагериин байрые хүсэд заһабарилжа дүүргэһэн, хүүгэдэй культурна ба физическэ хүмүүжүүлгэдэ хэрэглэгдэхэ хэрэгсэлнүүдые абаһан, библиотекын фондые шэнэ номуудаар баяжуулһан байха юм.

* * *

Улан-Удын № 2 басагадай дунда һургуули (директорынь И. П. Арский) һурагшадайнгаа зунай амаралтые һонирхолтой һайнаар үнгэргэхын тула ехэхэн оролдолго гаргана. Энэ зундаа тус һургуулиин дэргэдэ хүүгэдэй амарха площадка эмхидхэгдэхэ юм. Эндэ амарха хүүгэд, хамта 50 хүн, һургуулиингаа дэргэдэхи туршалгын участок дээрэ элдэб янзын ургамалнуудые тарижа, тэрэнээ агротехническа ёһоор харууһалха, мүн шэнжэлэлгын хүдэлмэри ябуулха байна.

Һургуулиин ахалагша классуудай 25 һурагшад багша Иван Иванович Улановай хүтэлбэри доро Байгалай эрье шадар аян замда гарахаар түхеэржэ байна.

Спортивна ябалгаар түрүүшын мүрысөөн

Һаяхан БМАССР-ай 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ спортивна ябалгаар хүдөөгэй спортсменүүдэй түрүүшын мүрысөөн болобо. Мүрысөөндэ Кабанскын, Хэжэнгын, Тарбагатайн, Закаменай, Ториин, Бичурын, Яруунын ба бусад аймагуудай спортсменүүд хабаадалсаһан байна.

Мүрысөөнэй дүнгүүдэй ёһоор, эрэшүүлэй дундаһаа С. Колинкин (Городок город) 1 километр талые 7 минута 03 секунда соо ябажа, түрүү һуури эзэлбэ. Хоёрдохи һууриие П. Елшин (Городок город), гурбадахи һууриие Браун (Тори) эзэлээ. Эхэнэрнүүдэй дундаһаа М. Шергина (Прибайкальска аймаг) 500 метр талые 4 минута 10 секунда соо ябажа, бултанһаа түрүүлэн ерээ.

Урдань манай республикын физкультурна организацинууд спортивна ябалгаар ямаршье хүдэлмэри эмхидхэдэггүй байгаа. Мүнөө аймагуудай ба городуудай спортивна организацинууд ба коллективүүд спортивна ябалгада физкультурнигуудые олоор хабаадуулха занятинуудые эмхидхэхэ ёһотой.

Июль һарада Улан-Удэдэ спортивна ябалгаар болохо түрүүшын республиканска мүрысөөндэ эрхим бэлэдхэлтэй спортсменүүдые эльгээхэ гэжэ физкультурна организаци ба коллектив бүхэн оролдохо ёһотой.

К. Шапров.

Премьер-министр Отто Гротевольдо армиин генерал Чуйковой эльгээһэн бэшэг

БЕРЛИН, майн 24. (ТАСС). Германска демократическа республикын премьер-министр Отто Гротевольдо Германидахи Советскэ Контрольно Комиссиин түрүүлэгшэ армиин генерал В. И. Чуйковой эльгээһэн бэшэгые берлинскэ газетэнүүд толилбо. Бэшэг соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Хүндэтэ господин премьер-министр!

Советскэ Союзай Правительство хадаа Советскэ Союзай культурын байшангые ба энэ байшангай филиал—Берлин-Лихтенбергдэхи хүүгэдэй культурын байшангые, тэрэшэлэн Кепеник районда хүдэлмэришэдтэ зорюулан баригдажа байгаа культурын байшангые Германска демократическа республикын мэдэлдэ дамжуулан үгэхэ шиидхэбэри абаа гэжэ Танда мэдээсэхэ золтой байнаб.

Үнэн сэдьхэлээр хүндэлэгшэ В. Чуйков — армиин генерал».

Словакиин компартиин IX съезд нээгдэбэ

БРАТИСЛАВА, майн 24. (ТАСС). Мүнөөдэр Братиславада Словакиин коммунистическэ партиин IX съезд нээгдэбэ. Съезд дээрэ 1500 делегадууд, айлшад — социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүл, хүдөө ажахын единэ кооперативуудай түлөөлэгшэд, интеллигенциин түлөөлэгшэд байлсаа.

Чехословакиин компартиин ЦК-гэй президиумэй гэшүүн, газартаряалангай министр Дюриш съезд нээбэ.

Съездын хүндэтэ президиумдэ агууехэ Сталин угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр һунгагдаа.

Хүндэтэ президиумдэ тэрэшэлэн Клемент Готвальд, Мао Цзе-дун, арадай демократиин оронуудай коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэрилэгшэд һунгагдаба.

Словакиин компартиин ЦК-гэй хүдэлмэри тухай ба партиин саашанхи зорилгонууд тухай элидхэлые Словакиин коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ Широкий съездын үдэшын заседани дээрэ хэбэ.

Хитадта эб найрамдалай түлөө гар табина

ПЕКИН, майн 24. (ТАСС). Уридшалан абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, Тяньцзинь городой 280 мянган хүн эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табяа гэжэ «Тяньцзиньжибао» газетэ мэдээсэнэ.

ПЕКИН, майн 24. (ТАСС). «Женьминьжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табиха кампанида хитад таряашад эдэбхитэйгээр хабаадана. Пекиндэ дүгэ шадар байдаг 53.000 таряашад уряада гар табяа.

Албанида Стокгольмско уряада гар табина

ТИРАНА, майн 24. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табиха кампани тус орон дотор үргэнөөр ябуулагдажа байна гэжэ албанска телеграфна агентство дамжуулна. Мүнөө хүрэтэр 200 мянган хүн уряада гар табяа.

Францида гар табилга амжалтатайгаар ябуулагдажа байна

ПАРИЖ, майн 24. (ТАСС). «Эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэгшэд» гэжэ организациин саг үргэлжын комиссиин мэдээсэһэнэй ёһоор, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада Сена департаментын 1.007.315 хүн мүнөөдэр хүрэтэр гар табиба. Хэрбээ түрүүшын үдэрнүүдтэ уряада дунда жэшээгээр 56 мянган хүн гар табидаг байгаа һаа, һүүлэй үдэрнүүдтэ уряада гар табигшадай тоонь 90 мянган хүн хүрэтэр ургаба.

Чехословацка правительствын гэшүүд Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табиба

ПРАГА, майн 24. (ТАСС). Чехословацка правительствын үсэгэлдэрэй заседани дээрэ тэрэнэй гэшүүд премьер-министр А. Запотоцкий түрүүтэйгээр эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада нэгэн һаналтайгаар гар табиба.

„Американецууд, гэртээ арилагты!“

БЕРЛИН, майн 24. (ТАСС). Нюрнбергһээ АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, үнгэрһэн неделиин эсэстэ американска эзэмдэлгын сэрэгүүдэй парадтай дашарамдуулан, Нюрнбергдэхи эб найрамдалай тала баригшад «Танкнууд үгы болог лэ! Бүхы арадуудта бидэнэр эб найрамдал хүсэнэбди! Американецууд, гэртээ арилагты!» гэһэн бэшэгтэй ехэ транспарант хадаба.

Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табилга Пакистанда эхилээ

КАРАЧИ, майн 25. (ТАСС). «Доон» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Равалпинди (Баруун Пенджаб провинци) городой демократическа студентнэрэй федераци болбол эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табилга эхилээ.

Тэрэшэлэн Пакистанай томо центр — Лахор городто тус уряада гар табилга эхилһэн байна.

Индиин социалистическэ партиин ба индийскэ национальна конгресс гэдэг партиин гэшүүд Индиин коммунистическэ партиин зэргэдэ ороно

ДЕЛИ, майн 25. (ТАСС). Индиин социалистическэ партиин ба индийскэ национальна конгресс гэдэг партиин 32 гэшүүдэй хамтын мэдүүлгые «Ная Сабера» газетэ тунхаглаба. Тэрээн доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Бидэнэр мүнөө хүрэтэр социалистическэ партиин ба индийскэ национальна конгресс гэдэг партиин гэшүүд байгаабди. Теэд, эдэ хоёр партинууд капиталистическэ байһан туладаа, ажалшадай интересүүдэй түлөө хэзээшье тэмсэхэгүй гэжэ бидэнэр үнэншэн ойлгообди. Социалистическэ парти мүнөө коммунистнуудые мүрдэдэг ба эдэнэй ябуулга тухай полицида мэдээсэдэг шпионско организаци болонхой. Социалистическэ парти хадаа провокаторнуудай, урбагшадай парти болоо. Хэрбээ социалистическэ партиин ба индийскэ национальна конгресс гэдэг партиин зэргэдэ үлэбэл, арадтаа урбагшад болохо зэргэтэй байна. Тиимэһээ, бидэнэр болбол эдэ партинуудай гэшүүд байхаяа сэхэ арсаад, ажалшадай үнэнтэ партиин — Индиин коммунистическэ партиин зэргэдэ орохомнай».

Эб найрамдал тухай Чехословакиин Национальна суглаанай резолюциие США-гэй конгрессэй ударидагшад хаража үзэхэеэ арсаба

ВАШИНГТОН, майн 25. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй хандалгые дэмжэжэ апрелиин 27-до Чехословакиин Национальна суглаанай нэгэн һаналаар баталан абаһан резолюциие американска хуулита нюурнууд хаража үзэхэеэ арсаа гэжэ Гүрэнэй департаментын түлөөлэгшэ Уайт пресс-конференци дээрэ мэдээсэбэ. Тус резолюциие сенадай гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ комиссиин ба түлөөлэгшэдэй палатын ударидагшадтай зүбшэн хэлсээд, «Чехословацка посольство юрэл гадэргэнь бусаалгаар харюусаха ёһотой гэһэн Гүрэнэй департаментын һанамжые бүримүһэн дэмжээ» гэжэ Уайт мэдүүлнэ. Энээнтэй зохилдуулан, Гүрэнэй секретариин уялгые дүүргэгшэ Уэбб майн 24-дэ тус резолюциие Чехословацка посольстводо бусааһан байна гэжэ Уайт нэмээн мэдээсэбэ.

И. В. СТАЛИНАЙ ЗОХЁОЛНУУДАЙ 8-дахи ТОМ БОЛГАРСКА ХЭЛЭН ДЭЭРЭ ХЭБЛЭГДЭБЭ

СОФИЯ, майн 23. (ТАСС). Болгарска коммунистическэ партиин «Партиздат» гэжэ хэблэл болбол И. В. Сталинай Зохёолнуудай 8-дахи томые болгарска хэлэн дээрэ хэблэн гаргаба.

ПРАГА-МОСКВА ГЭЖЭ ТҮМЭР ЗАМАЙ СЭХЭ ЛИНИ НЭЭГДЭБЭ

ПРАГА, майн 24. (ТАСС). Үсэгэлдэр Прагада, Вильсоновско вокзал дээрэ, Прага-Москва гэжэ түмэр замай сэхэ лини баярай оршон байдалда нээгдэбэ. Поездын ябахын урда тээ Чехословакидахи советскэ посол М. А. Силин, СССР-эй зам харилсаанай Министерствын түлөөлэгшэ Н. В. Сергеев, Прага городой приматор доктор В. Вацек, Чехословакиин түмэр замуудай генеральна директор К. Безек гэгшэд вокзалда хүрэжэ ерэбэ.

Үглөөнэй 8 час 30 минутада Прага-Москва гэжэ түргэн поезд Вильсоновско вокзалай перронһоо гаража ябаа.

ВЬЕТНАМАЙ ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКЫН АРМИИН АМЖАЛТАНУУД

ШАНХАЙ, майн 24. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентство иигэжэ мэдээсэнэ:

«Вьетнамай демократическа республикын армиин штабай коммюнике соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, апрелиин турша соо гурбадахи зонодо дайсанай 1000 шахуу солдадууд алагдаһан, шархатаһан ба плендэ абтаһан байна. Һомо хэрэгсэлнүүд ехэ хэмжээгээр эзэлэгдээ. Республикын сэрэгүүд Сайгон Фан-Тьет гэжэ түмэр замые хэдэн газараарнь таһа татаһан ба французска харуулнуудые хэдэн дахин атаковалһан байна.

США-гэй ПРОГРЕССИВНЭ ПАРТИИН АДМИНИСТРАТИВНА КОМИТЕДЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

НЬЮ-ЙОРК, майн 24. (ТАСС). Хэблэлдэ зорюулан прогрессивнэ партиин административна комитедэй тунхаглаһан мэдүүлгэ соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: прогрессивнэ парти болбол Вашингтондохи сенадай байшангай дэргэдэ майн 24-һөө «вахта» сахижа эхилхэнь, энэмнай хүдэлмэридэ хүниие зүйтэйгөөр хүлһэлхэ тухай хуулиин проектын һайшаагдаха хүрэтэр үргэлжэлхэ байна. Негрнүүдэй эрхые хамгаалхабди гэжэ һунгуулиин урда тээхи кампаниин үедэ үгэһэн найдуулгаяа демократическа ба республиканска партинууд убайгүйгөөр зайсана гэжэ тус мэдүүлгэ доторнь гэмнэгдэнэ. Энэ «вахтада» хабаадахыень демократическа бодолтой бүхы хүнүүд ба демократическа организацинууд уряалагдана. «США-гэй конгресс хадаа өөртөө хоротой дайнай бэлэдхэлые дэлхэйн бүхы хубинуудта удаан саг соо ябуулһаар, һунгагшадай зөөриие бомбонуудта ба хархис ёһо гурим зэбсэглэлгэдэ гаргашална, Тафт-Хартлиин хуули болюулхаяа арсаа, социальна тэдхэмжын дутамаг системые үргэдхөөгүй, арадай конституционно сүлөөнүүдые хаһаба. Зүб курс гэдэгынь олон миллион американецуудта уршагтай муу курс болонхой» гэжэ мэдүүлгэ дотор дурсагдана.

ТАЙВАН АРАЛ ДЭЭРЭ

ВАШИНГТОН, майн 24. (ТАСС). Тайван (Формоза) арал дээрэхи американска бүхы гражданинуудта хандажа, Формоза дээрэхи американска хэрэгүүдые эрхилхэ этигэмжэтэ Стронгын бэшэһэн бэшэгые Гүрэнэй департаментын түлөөлэгшэ Уайт хэблэлдэ толилхоор үгэбэ. Бэшэг соогоо «событинуудай болохо ябасые» хараала абажа, тус аралые орхижо ябахыень тэдэ гражданинуудта дурадхаба.

Хайнань ба Чжоушань архипелагые гоминдановецуудай гээһэнтэй дашарамдуулан ба «энэ райондохи зэбсэгтэ ябуулганууд эндэһээ ябаха зам харилсаае эбдэжэ магадгүй байһаниинь мүнөө улам лабтай болоһонтой дашарамдуулан, Формоза арал дээрэ үлэхэ хүсэлэнгүй бүхы американецуудта, событинуудай ябасаһаа дулдыдангүйгөөр, мүнөө шадаал һаа түргэнөөр гаража ябахань эрид дурадхагдана, гэжэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ. США-гай правительство хадаа ямаршье онсо хүндэ байдалай тохёолдоһон ушарта транспорт олгохо юм гэжэ найдаха ямаршье найдабари байжа болохогүй».

Агын һонинууд

«АГЫН ҮНЭН» ГАЗЕТЫН 20 ЖЭЛ

ВКП(б)-гэй окружкомой ба ажалшадай депутадуудай окрсоведэй орган болохо «Агын Үнэн» газетын гаража эхилһэнһээ хойшо 20 жэл майн эхеэр гүйсэһэн байна. Тус газетэ анха түрүүн 1930 оной май һарада, «Бурят-Монголой Үнэн» газетын хүдөөдэхи редакциин база дээрэ эмхидхэгдэжэ, «Хамтын ажалша», һүүлээр «Колхозник» гэжэ нэрэтэйгээр гаража эхилһэн юм. Энэ газетын редактораар тон түрүүлэн Бурят-Монголой бэлигтэ уранзохёолшо нүхэр Бабасан Абидуев хүдэлмэрилөө һэн.

Газетын ойн үдэртэй дашарамдуулан, редакциин дэргэдэ баярай суглаан болоһон, хүдөө бэшэгшэдэй һанамжа болон хүсэл найдалганууд газетын нюурта толилогдоһон байна. Баярай суглаан дээрэ редакциин түрүү хүнүүд «Хүндэлэлэй грамотануудаар» шагнагдаа.

ӨӨҺЭДЫНГӨӨ ЭЛЕКТРОЭНЕРГИТЭЙ БОЛОБО

Хара-Шэбэрэй сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозой (Түрүүлэгшэнь СССР-эй Верховно Соведэй депутат Б. Н. Мажиев) гэшүүд түрэлхи колхозоо өөрын электроэнергитэй болгохын түлөө ехэхэн хүдэлмэри хэбэ. Генератор худалдан абажа тодхоһон, 200-гаал столбнууд зоогдоһон ба гурбан километрһээ үлүү зайтай газарта провода татагдаад, клуб, һургуули, правлени болон колхозникуудай гэрнүүдтэ электрын гэрэл ба радиолини оруулагдаһан байна.

Һаяхан энэ түрүүшын электроток үгтэжэ, Ильичын лампочканууд носоогдобо. Мүнөө типовой радиоузелай хоёр гэр баригдажа дүүрээ. Һаяар түхеэрэлгэ ба бусад хэрэглэлнүүдынь эндэ табигдаха юм.

ХҮСЭ ЕХЭТЭЙ РАДИОУЗЕЛ

Зугаалайн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо шэнэ, хүсэ ехэтэй «УК—50» гэжэ радиоаппаратура (энэнь өөрын энергобазатай ба 2 микрофонтой) тодхогдожо, урдань сан хэнгэргэй наяржа байһан энэ нютагта, мүнөө түрүүшынхеэ радиогой дуун дорюун шангаар ханхинаһан байна. Тиин колхозникууд Эхэ оронойнгоо зүрхэн—Москваһаа, Чита, Улан-Удэ ба Иркутскһаа радиодамжуулгануудые шагнадаг болобо. Гадна, эндэһээ элдэб темээр лекци, элидхэл, хөөрэлдөөнүүд, мүн концертнүүд дамжуулагдадаг байна.

Энэ хадаа тус колхозой культурна байдалдахи үшөө нэгэ шэнэ амжалтань мүн.

КУЛЬТУРНА БОЛБОСОН БОЛГОНО

Окружной центр—Агын һууриние культурна болбосон болгохо талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдэжэ байна.

Һаяхан үнгэргэгдэһэн воскреснигтэ мянга гаран хүн хабаадажа, Агын һууринай центральна, Ленинэй нэрэмжэтэ улицада 3 километр шахам газарта шулуу дэбдибэ. Мүн улицын хоёр хажуугаар элдэб модо нэмэжэ тариһан ба тэдэниие шэнээр хоройлһон байна. Тэрэшэлэн предприятинууд, һургуулинууд болон эмхи зургаануудай газаагуур хэдэн зуун хэһэг модод һуулгагдаа. Һуурин ба тосхонуудые культурна болбосон болгохо талаар хүдэлмэринүүд хэгдэһээр заһадаа.

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Агын һууринда һараһаа һарада шэнэ барилганууд бодоно. Мүнөө окркомхоз албахалшадай байха хоёр ехэ гэрнүүдые шэнээр барижа байна. Мүн центральна улицада Когизай магазин, ветлечебницын гэр шэнээр баригдажа дүүргэгдэхээ байна.

Тэрэшэлэн Агын дунда һургуулида 400 хүүгэдэй багтаха шэнэ интернат баригдахаар һууринь табигдажа эхилээ.

А. Жамбалон.

Харюусалгатай редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-30, зам. отв редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23 писем трудящихся и информации — 6-84 (2 зв.); об'явлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02306. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000